

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

L Á S Z L Ó J Ó Z S E F.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— április 26.

(A döntő pillanat.) „Nagyon hamar beadtuk a derekunkat Ausztriának“ véli e napokban egy szellemes magyar politikus.

— Eszembe jut egy adoma, folytatja. A Goldamschel bankár felesége szült. Ott várta a nagy pillanatot egy híres egyetemi tanár. „Jai me meur!“ kiált a beteg.

— Az Istenért doktor nem hallja, siesen a beteghez!

— Nincs még itt az ideje szól a doktor s marad nyugodtan.

— Nagy ég, meghalok! Oh mennyit szenvedek! Mon dieu, mon dieu! hangzik ismét a más szobából.

A férj összetett kezekkel könyörög:

— Doctor, az Istenért! tegyen valamit!

— Nincs itt az ideje, felel az orvos hajthatatlanul.

Egyszerre csak hatalmasat kiált a beteg bankárné!

— Váj gesrien!

— Most már itt a pillanat, megyek és segítetek, mond a doktor és tette kötelességét.

„Hát — fejezi elbeszélését a mi barátunk — nekünk is lehetett volna kissé vár-nunk, a míg Ausztria elkiáltja a maga váj gesrien jét!“

(Laikus révedezések) Soha laikusabb társaságot a mi színházi bizottságunknál. Hol pokolba sújtja, hol égbe emeli a direktort, a mivel minden komolyságát elveszti. Elvek

felállítás helyett apró-cseprő pepecseléseket végez, a direktor szerződési kötelezettségeinek ellenőrzése helyett személyi kritikát gyakorol és a hírlapi kritikákat utánozza nem éppen Garay-i vagy Beöthy Zsolt-i szakértelemmel. Emellett személyeskedik! A direktort a gyűlésen megnevezett színésznők visszaszerződtesére erőszakolja, a mi már egészen jogtalan, sőt izléstelen eljárás, mert a direktor zsebére megy és az illető színésznőt oly elbizottá teheti, hogy előbb-utóbb birni sem lehet vele. Tudunk rá eseteket. A Kolozsvárról ideszereződött P. Lukács Juliska például igazán kiváló, Budapesten is helyállott művésznő. Őt szerződtesette volt Zilahy Gyula J. Csáder Irén helyett, ez pedig minden komoly igyekezete, szorgalma dacára sem egyéb, mint a Jászai Mari nagyon is hü utánzója, modorban, hangsúlyban, taglejtésben sat. Elfogadható erő, de nem olyan, hogy visszaszerződtesése érdekében bizottsági tekintéllyel fődözött trójai háborút kellene indítani. Tetszett volna magát a bizottságnak türtőztetni, a míg P. Lukács Juliskát látja; így lett volna valami értelme a nagy háboruságnak. Most úgy tűnnek fel a dolgok, mintha a bizottság éppen csak egy-két tag kedveért szüneteltette volna eddigi nagy engedékenységet és tüstént megjuhászodott, a mint egyes klikkek kedvenceinek pozíciója megszilárdult. A magunk részéről kétszeres szigorral fogjuk kezelni az ily erőszakos protekció nebanis virágait, mert a színházi bizottság arhesterének fanfare-jai nekünk nem imponálnak. Még akkor sem, ha a zenekar kőmives.

A munka korszaka.

— április 26.

(E.) A tenyészetet, a növényzet életműködését sorvasztó nyári hőségben felszáll a föld párázata a magasabb hideg légrétegekbe, hol tömör testé alakulva mint pusztító jégeső kerül ismét vissza földünkre tönkretéve, egy perc alatt a földműves hosszú, véres verejtékes munkájának összes reményességét, megsemmisítve az aranykalászszaal biztató életet.

Ez egyike azon teoriáknak, melylyel a természettudósok a jégeső keletkezését magyarázzák.

Hazánk politikai atmoszférájában csak a közelmúltban tapasztaltuk e tikasztó, agyvelősorvasztó hőséget, mely minden vegetációt és szabad fejlődést már-már stagnálni kényszerített s hogy a nemzeti életünk, közszabadságaink virányát végpusztulással fenyegető jégverés be nem következett, abban — megengedem — hogy egyéb tényezők is (hadsereg állapota, külállamok figyelemztetése, felébredt lelkiismeret szózata) közreműködtek, de hogy ebben oroszlánrésze volt a nemzeti ellenállás viharágyúinak, — az alig vonható kétségbe.

A közvetetlen veszély tehát, hála a gondviselésnek, mely nemzetünk fölött örködött, egy időre elvonult. Azonban a földműves nincs biztosítva az ujabban bekövetkező katasztrófa el-

Háztüznézőben.

(Elbeszélés.)

Írta: Szabó István.

(Folytatás.)

— Addig meddig, hogy a kisasszony már mosolygott is a szemem közé, de hát kielentette, hogy ő még nagyon fiatal, s gyenge a férjhez menetelre. Különb is, mint monda, nem hozzám való, mert én nagyon öreg vagyok hozzá, oszt ő nem jön ilyen vén paraszthoz, mer' uri lány, s még hozzá egy jogászba szerelmes, azt meg is várja!

Erre aztán lehorkadt a Laci kedve, mert ő nem volt jogász, a lányt meg nagyon szerette.

— Utoljára még egy pár poróba kérdést intéztem a kisasszonyhoz, mondván, hogy hát meg tudja e tejni a tehenet? De nem felelt rá, hanem elpirult, még olyasfélét mormogott, hogy vén pimasz. Na gondoltam, ezért ugyan nem mondhatnám, hogy az vólnék, mert a tehénfejés nem erkölcslelenség. Na hanem akkor osztán végkép elment a kedvem tőle, mikor még azt se tudta megmondani, hogy miből és hogy csinálják a gomolyát?! Utoljára gondoltam: ha már itt vagyok, ne legyek hiába — mint háztüznéző átakartam karolni a darázs derekát, de elkezdett sívalkodni, hogy: mama! mama!

Azután meg azt mondta, hogy nyitva az ajtó, vén pálinkás korsó! Pedig Isten ugye nem ittam többet három decinél a mai délután. Hát oszt' csak előtermelt egy gogos uriaszony, az anyja, mikor oszt' rám ripakodott, hogy takarodjak, megmondtam neki egész őszintén, hogy a Babis istrukkos biztatott ide.

— Jézus Mária, kiáltott a lány, és elkezdett sirni, — látja mamus mit csinálnak ezek a Laciék? Még csufot üznek belőlem!

— Hát aztán nem sajnálja János bácsi, hogy nem sikerült a párthie?

— Nem biz' én, igazat megvallva — felelé az öreg de chat en colére bajusza alól — mert egy a', hogy uri, oszt' nem hozzám való, meg oszt' a tehénhe se konyit, más meg a', hogy mé' elesábitotta volna tőlem valami „legény féle“. De már a neve se tetszett. Az „uri nép“ a kis birkát szokta úgy hini, hogy bari, ennek meg éppeg' olyan birka féle neve van! Egy szóval csak nem nekem való!

— Hát akkor próbálja meg a másikat János bácsi! Az is itt lakik, abba a kis bódében; az meg öreg cseléd, már van vagy 70 éves, de nagyon jó lélek; Sára nének hívják!

Az öreg erre is kapható volt. Bement, de a hogy előadta a szándékát, olyan veszedés féle lármá hallatszott ki, ami nem sok jót jelentett.

— Nem szégyelli magát kelmed, vén ember látére még ilyesmiken törí a csürhe járást? A sir szélin van az egyik lába, mégis házasodai akar! Rézeges vén disznó!

János bácsi meg csak csititgatta s be szélt neki egy darabig, aztán ismét vissza jött; az arca piros volt és boldogság, meg elégedettség sugárzott róla. A szeme csillogott, mint az első találkára menő gimnázistáé.

— No öreg, hát mit szélt az asszony?

— Nem asszony az, hanem „vén szüz“ legalább így mondja, osztán kegyetlenül ellenkezik. De azt mondta, hogy majd meg gondolja. Máskülönb jól le hordott, de nem bánom, mert tetszik a vén csont, osztán éppen hozzám való volna. Kérném is az ifiurat, hogy beszélje tele a vén koponyáját, mert hirtelen nagyon belekozmasodtam!

— Jól van öreg! Ha csak ez van hátra, ne féljem semmitől.

— Különb is megmondtam neki, amit a kisasszony előtt is hangoztattam, hogy ha épen azt akarja, hogy ne balkézről éljünk egymással, hát a templomban is megesküdhetünk.

Későn este aztán neki fogtunk és elkezdünk beszélni Sára néni elött, hogy így, meg úgy, meg amúgy, alig győzte hallgatni szegény feje! Megmagyaráztuk, hogy milyen jó dolga lesz János bácsi mellett. Az öregnek egy kis vagyona is van, nem kell

len s így mi sem mondhatjuk azt, hogy a veszélytől örök időkre megmenekültünk.

A viharágyú rendeltetése, hogy a lövések okozta légrázkódással kiegyenlítse a légrétegek különböző hőmérsékletét s a végtelen magasban még fenyegető terhes jégfelhőket az alsóbb régiókban áldásos esővé változtassa s ha nem sikerül azt mindenkor és mindenütt elérni, éber figyelemmel és kitartó kezeléssel, — a tapasztalat szerint — jó eredménnyel lehet velük küzdeni a romboló természeti erők e pusztítása ellen.

S minél nagyobb s szélesebb régiókban alkalmazzuk e légtisztító viharágyúkat, annál kisebb lesz, annál meszebb távozik tőlünk a veszély, mely végpusztulást hord terhes méhében. Ne gondolja tehát senki, hogy a megkötött fegyverszünettel elérkezett a nyugalom, a semmittevés boldog korszaka!

A védelem munkája igazán csak most kezdődik, amikor a mult tapasztalataiból merített összes tudásunkat arra fordítjuk.

A husvéti feltámadás, — az úresen talált sziklasír, mely az élető világosság elől nehéz otromba kővel volt elzárva, csak azt jelenti, hogy a belezárt mag nem semmisült meg!

Valamint a piramisok mélyében talált évezredes búzaszem sem vesztette el csiraképességét!

Azt jelenti, hogy a mag kikelt, hogy a zsenge növényt most már ápolni, gyamolítani és gondozni kell, hogy az terebélyes fává nőjön, mely alatt biztos védelmet találjon a vészben és viharban s azok elvonulása után végre időtlen időnkig enyhé helyet, nyugalmat leljen a magyar nemzet.

A magyar társadalom apostolaira vár a feladat, hogy a feltámadásból új reményt s erőt merítve kettőzött eréllyel folytassa azt a munkát, melyet megkezdett, hogy a hazaszeretet lángjával a becsület s a tiszta erkölcs fegyvereit vigye harcba azok ellen,

sokat dolgozni s ami fő, nem kell aggódnia a mindennapi kenyérért, meg a kis házbéért. Víz se kell hordani ezután neki s azt eszik, amit akar, azt iszik, ami jól esik, olyan rokoját meg „puszlit“ csináltathat, amilyen tejszék neki! Az öregnek megfőzi az ételt, egyébbel nem lesz gondja. A két öreg megfér egymás mellett. S végül, ha majd magához szólítja az ur, papszóval szépen eltemetik, díófa fejfát tesznek a sírjára és ezüst szeges fekete bársonykoporsóba teszik! Aztán az is milyen szép lesz, ha nem a lány nevét írják a koporsóra, hanem azt, hogy:

„Néhai Gubás Jánosné, szül. Pólrás Sára.“

Egyszóval annyit beszélünk szegénynek, hogy utoljára is ráadta a fejét s az öregnek beadta a derekát.

* * *

Ugy vagy négy hónap mulva beállit hozzánk János bácsi.

— No, hát jó é az asszony? kérdeztük.

— Hát jó biz' Isten! Áldja meg a Jéhuva érte az isrukkos urfít! Egy kicsinyét hácsártos ugyan, de hát nekem is azért adott az Isten nyelvet, meg két könyököt, hogy lefuleljem. Másképp nincs semmi baj! Egészséges a lelkem, osztán eléri az tán a Matu zsálem kort is?!... Hanem ezért jöttem,

akiknek sivár önzésük, végtelen romlottságuk majdnem végveszélybe döntötte hazánkat!

Kösse fel tehát minden jóra való magyar ember sarút, amint azt az apostolok tettek s irduljon a lángoló hazaszeretet fegyverével a büntető, a javító s a térítő útra.

Bélyegezze meg a gonoszokat és Judásokat, hogy a magyar nép undorral forduljon el tőlük.

Vágjuk ki a fekélyt, hogy ne terjeszkedhessék tovább a nemzet testében!

De erősítsük a gyöngéket s térítsük igaz ösvényre a tévelygőket!

S ha majdan e haza minden fia érezni fogja azt, hogy: „est Deus in nobis“, akkor nem lesz szükségünk ősi alkotmányunkat biztosító újabb törvényekre, mert ahol a becsület és erkölcs lakozik, abban a kebelben kiolt-hatatlan lesz a törvények sérthetlensége és szentségének tudata — és tisztelete is.

Hogy kevesen vagyunk! Az ne aggasszon! Az apostolok is csak tizenketten voltak!

Küzdjünk tehát tovább a közélet tisztaságáért, a becsület s erkölcs uralmáért.

Wekerle Bécsben

A helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 25.

Bécsi jelentés szerint Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel érkezett oda, délelőtt jelen volt Josipovich Géza horvát-miniszter eskütételénél, azután kihallgatáson volt a királynál. Az osztrák miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel való értekezés idejét délutánra tűzték ki. Ha sikerülne a miniszterelnöknek a mai nap folyamán dolgait elvégezni, úgy még ma este vissza utazik Budapestre, erre azonban nagyon kevés kilátás van. A miniszterelnök néhány

hogy elvigyem az urfiékat egy kis disznótorra, legalább jól mulatunk.

Megköszöntük s elmentünk. Ettünk, itunkunk torkig valót. Mikor aztán már több volt az elégnél, azt mondtuk, hogy nem iszunk többet!

— Nem úgy van az! erősítették többen is.

— De bizony majdnem találjuk meg a házat, János bácsi.

— Hej, dehogy is nem! Itt az Isvány fiam talyigája, majd elviszi az mindnyáját, akár a kollégium tetejébe is felszánkázik a Gerhes, mer' meg kell adni, hogy jó „lú“ a!

Felvettük sorba a boros csuprokat. Az öreg felköszöntött bennünket.

— Az Isten éltesse sokáig, különösen pedig Babis isrukkos urat, ezér a vén asszonyér! Ha arra járok meg is mondom az ujságos kisasszonynak a szerkesztőségi adóhévaltalba, hogy írja ki a saját kontómra, hogy akinek asszony kell a házho', hát csak Babis László isrukkos deják urho' menjen, kivált ha, jó asszonyt akar, mert jól érti a mesterségit, úgy, mint senki a világon!

Ávval összekocintottuk az öblös csuprokat és itunk. A jó Sára néni meg csak töltögette a búfelejtő sestakertit reggelig.

(Vége.)

fontos kinevezést is hoz magával, amelyeknek közzététele legközelebb várható.

(Sélley felmentése.)

Hirt adtunk a napokban arról, hogy a koalíció tagjai részéről akciót akarnak indítani Sélley Sándor belügyminiszteri államtitkár nyugdíjazásának kieszközölése iránt. Mint halljuk, ez az akció fölöslegessé válik, mert Sélley már az új kormány kinevezése alkalmával rendelkezésére bocsátotta állását a belügyminiszternek s Andrássy Gyula gróf az államtitkár felmentése és nyugdíjazása iránt előterjesztést tesz a királynak.

(A horvát kérdés.)

Az aktuális napi kérdések közül a horvátkérdés foglalkoztatja erősen a politikai köröket s különösen a függetlenségi párt körében keltett nagy izgatottságot a horvát bánnak az a kijelentése, hogy az új magyar kormány az uralmon lévő horvát nemzeti pártot tartja legmegbízhatóbb magyarbarátnak és annak a pártnak uralmon maradását óhajtja. A függetlenségi politikusok ezt a kijelentést éles ellentétben állónak tartják azzal a politikai barátsággal, mely a függetlenségi párt és a horvát ellenzék vezetői között az utóbbi időben kifejlődött; azért lehetetlennek tartják, hogy az a kormány, amelynek a függetlenségi párt vezetői is tagjai, ilyen nyilatkozatra följogosítottá volna a horvát bán. Várták is a bán nyilatkozatának megcáfolását. Ugy látszik azonban a kormány egyelőre nem akart a horvát kormányzásban válságot fölidézni, aminek a bán dezavválása esetén be kellett volna következnie. A várt demencia tehát elmaradt; e helyett Batthyány Tivadar gróf pécsi programbeszédében utasította vissza a bán célzatos állítását, — tekintettel Batthyány grófnak a kormány tagjaihoz való viszonyára — egyelőre megnyugtatta a függetlenségi politikusokat.

(Josipovich eskütétele.)

Ma délelőtt féltíz órakor, az általános kihallgatások előtt volt Josipovich Gézának, az új horvát miniszternek eskütétele; az ünnepélyes aktusnál, amelyenél dr. Wekerle miniszterelnök is jelen volt, mint magyar zászlósúr gróf Széchenyi Gyula működött közre, míg az eskümentát Vértessy Géza miniszteri tanácsos olvasta.

(Bolgár Ferenc államtitkár.)

A hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli Bolgár Ferencnek honvédelmi államtitkárrá való kinevezését.

(Wekerle Bécsben.)

Dr. Wekerle miniszterelnök Báróczy miniszteri titkár kíséretében ma reggel Bécsbe érkezett. Ő felsége a horvát miniszter eskütétele után még a mai nap folyamán külön kihallgatáson fogadja a miniszterelnököt, aki valószínűleg az éjjeli vonattal elutazik Bécsből.

(Az adóhátralékok.)

A Magyar Távirati Iroda jól értesült helyről úgy értesül, hogy az ex-lex idejéből származó adóhátralékokra vonatkozólag a pénzügyminiszter nem határozott. Az a hír, hogy a hátralékokra öt évi halasztást, vagy pedig egy öt éven túl terjedő részletfizetést engedélyeznek, teljesen alaptalan.

(Wekerle a királynál.)

Bécsből táviratozzák a „Bud. Tud.”-nak: Wekerle Sándor dr. miniszterelnököt délutáni félegy órákor ő felsége hosszabb magánkihallgatáson fogadta, a melyen a miniszterelnök jelentést tett a magyarországi helyzetről.

(Jekelfalusi programbeszéde.)

Jekelfalusey honvédelmi miniszter a zólyomi kerület alkotmány párti jelöltje, ma tartotta meg programbeszédét nagyszámú egybegyűlt választó polgárság előtt. A miniszter programbeszédében kijelentette, hogy a 67-es politikai pártállás alapján fog közreműködni a magyar nemzeti állam kiépítésében. Továbbá, hogy főtörekvése lesz a fegyveres erő iránti rokonszenvet mindinkább erősíteni, megígérte, hogy gondoskodni fog arról, miszerint a katonaság, dltzlokációjánál a vidéki városok méltányos igényei lehetőleg kielégítést nyerjenek.

(Kaas Ivor bucsuzik.)

Kaas Ivor báró a nyitrai sámbokréti kerület néppárti elnökéhez nyílt levelet intézett, melyben kijelentette, hogy elhagyva a hatvanhetes alapot, a negyvennyolcas alapra lép s minthogy a néppárt ezen állásfoglalását összeférhetetlennek találta, kénytelen a magánéletbe visszavonulni. Negyvenhétévi politikai munkálkodásom után — ugymond — nincs pártom és negyvenévi hírlapírói pályám végén, nincs lapom. Mégis, boldognak érzem magam, hogy adáz ellenségeim bukását megérhettem.

(Főispáni installáció.)

Nagyvárad város mai közgyűlésén installálta Glatz Antal főispánt. A beiktatás zajos ovációk közepett folyt le. A főispán letéve az esküt kijelentette, hogy igyekszik mindent magyarrá tenni és sziklaszilárdan kitart politikai hitvallása mellett.

(Pőispáni kinevezések.)

A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja, hogy a király Kapotsffy Jenő volt országos képviselőt Somogy-, Szialovszky Valér, ugyancsak volt képviselőt pedig Trencsénvármegye főispánjává kinevezte.

(Wekerle Goluchowszkyknál.)

Bécsből jelentik: Wekerle pénzügyminiszter ma délután meglátogatta Goluchowszky közöspénzügyminisztert, akivel hosszasan tanácskozott.

(A delegáció összehívása.)

Mint félhivatalosan jelentik: a delegációt júniusban fogják összehívni.

Egy fegyelmi ügy hullámai.**A belügyminiszter döntése.**

(Saját tudósítónktól.)

— április 26.

Sok port felvert fegyelmi ügy hullámai csillapodtak most le — egyelőre. Az ügy szereplőinek neve eddig homályban maradt, miután az a két városi tisztviselő, akivel kapcsolatosan hónapokon át rengeteg akta gyűlt össze a közigazgatási bizottság fegyelmi vá-

lasztmányának döntése alá, teljes mértékben Debrecen egész társadalmának szármalára volt érdemes.

A belügyminiszterium ma érkezett leiratával a fegyelmi választmány döntését Szentpéteri Kálmán rendőrkapi tányra vonatkozólag, aki hivatalvesztésre lett ítélve, alaki okok miatt megsemmisítette és az egész fegyelmi ügy újra való tárgyalását rendelte el.

A belügyminiszteri döntés Onódy Mihályra nézve helybenhagyta a fegyelmi választmány határozatát, amely úgy szólott, hogy a fegyelmi ügye a büntető törvényszék határozatáig függesztetik.

Valószínű, hogy Szentpéteri Kálmán fegyelmi ügye a megsemmisítés folytán május hó 5-én ismét foglalkoztatni fogja a közigazgatási bizottság fegyelmi választmányát.

A belügyminiszter határozata azon az indokon épül fel, hogy a választmány ítélete a főügyész indítványozási jogának megkerülésével hozatott meg.

Választási mozgalmak Debrecenben.**A választási elnökök intézkedései.**

— Saját tudósítónktól.

— április 26.

Három nap választja el Debrecen választó polgárságát ama naptól, amelyen vasárnap ünnepelt képviselőjelöltjeit képviselői gyanánt tisztelheti.

Debrecenben meglehetősen lanya érdeklődés mutatkozik a hétfői választások iránt. Teljesen bizonyos, hogy mindhárom függetlenségi-párti jelölt egyhangulag kerül be a parlamentbe, amennyiben a szociáldemokrata ellenjelöltet nem lehet komolyan venni.

A városházán ma délután tanácskozóra jöttek össze a polgármesteri szobában a választási elnökök. A tanácskozáson résztvett gróf Zedtwitz térparancsnok is, aki az iránt érdeklődött, hogy a katonaságnak mikor kell kézenlétben lennie és hova kell kivonulnia.

A választás rendjére vonatkozólag egyébként két választási elnök ma a következő értesítést bocsátotta ki:

*

Köztudomásul!

A 1899. évi XV. t. c. 156 §-a első pontja alapján értesitem Debrecen sz. kir. város harmadik választó kerületének t. választó polgárait, hogy a f. 1906. évi április 30-án, megtartandó országgyűlési képviselő választás alkalmából a képviselő jelölésre vonatkozó törvényszerű ajánlatokat a választást megelőző napon, tehát folyó évi április 29-én délután 3-tól 5 óráig Péterfia utca 31 szám alatt levő lakásomon, — a választás napján pedig a varga utcai szavazatszedő küldöttség részére kijelölt választási helyiségben Szent Anna utcán a róm. kath. gimnázium torna-termében a választási eljárás megkezdése után legfeljebb fél órával veszem át.

Kelt, Debrecen 1906. április 25-án.

Dr. Tüdős János

a III. választó kerület választási elnöke.

*

A II. kerület választópolgáraihoz!

Tisztelettel tudatom, hogy a II-ik kerület országgyűlési képviselőiségére vonatkozó és személyesen beadandó jelölést, f. évi április

29-én, vasárnap délután 5—6 óráig lakásomon, Kossuth-utca 75 szám alatt, vagy április 30-án reggel 8 órákor a városház nagytanácstermében átveszem.

Egyidejűleg közlöm a felvonulás rendjét a következőkben: A piac utcai választók a városház piac felőli főkapuján vonulnak be s az udvaron át a baloldali (északi) lépcsőn az emeletre és ott a könyvtár-szobán keresztül mennek a szavazóhelyiségül kijelölt nagy közgyűlési terembe; honnan a főajtón, a fölépcsőn és a piac utcai főkapun át távoznak.

A hatvan utcai választók a városház déli, vagyis Kossuth utcai kapuján vonulnak be; mindjárt a kapu alatti lépcsőn az emeletre mennek s ott a Csóka Sámuel tanácsnok ur szobájához nyíló folyosó ajtón át, a jobbra nyúló sötét folyosón végig jutnak a kis tanácsterembe. A visszatérés a kistanácsterem ajtaján ki, de mindjárt balra fordulva, a fölépcsőn és a piac utcai főkapun át történik.

Szele György

II. ker. vál. elnök.

Kossuth Ferenc üdvözlése.**A Kamara felirata.**

(Saját tudósítónktól.)

— április 26.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter hivatalos leiratban is tudatta a kamarákkal, hogy hivatalát elfoglalta. A debreceni kamara e leiratra a következő üdvözlő feliratot intézte Kossuth Ferenchez:

4670—906.

Nagyméltóságú Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter urnak.

Nagyméltóságodnak 3542 eln. sz. értesítést kereskedelemügyi m. kir. kereskedelemügyi ministerré történt legkegyelmesebb kinevezetéséről a kamara hazafiúi örömmel és mély tisztelettel veszi tudomásul.

Nagyméltóságod történelmi nagy nevével a viagműveltség magaslatán álló oly modern szakavatottságot, oly szeplőtlen mély hazafiságot s felekült gondolkodásán alapuló oly bölcs biggadságot hoz magas állásába díszül és értékül, hogy a közgazdasági közélet tényezői s ezek sorában szerény helyen e kamara is a legörvendetesebb várakozással és nyugodtsággal néz a Nagyméltóságod vezérsége alatt megnyíló új korszakra.

E korszak nagy közgazdasági küzdelmeiből s alapozó hazafiúi munkáiból a legőszintébb készséggel és lelkesüléssel fogja Nagyméltóságod oldalán részét kívenni a debreceni kamara, mely tiszteletteljesen kéri Nagyméltóságodat, hogy a kerület közgazdasági érdekeinek istápolására irányított munkásságát jóindulattal elbánásban részesíteni kegyeskedjék.

Debrecen, 1906. április 26.

Kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szabó Kálmán
elnök.Szávay Gyula
titkár.**Irodalom és Művészet.****Régi Okiratok és Levelek Tára.**

Ennek a fontos havi folyóiratnak áprilisi füzetete megjelent igen változatos tartalommal. Érdek feszítő cikkek vannak benne Csűrös Ferenc, Dr. Versényi György, Szinnyei Gerzson és Dr. Kardos Samutól. A füzetben érdekes képek és mellékletek vannak. Dr. Kardos Samu folyóirata önnön magát dicséri s nagy elismerésre érdemes.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— április 26.

„Hadúrra mondom, itt örök
S nagy léssen a magyar . . .“

Oh népem úgy, úgy tedd le most
Jövőd alapkövét,
Ne rontsa párt, ne rendtörés
Hazám gyémántövét!

Belbéke napja hoz, teremt
Hazára fénytavaszt,
Fölötte béke öreként
Törvény ül és viraszt.

Törvény, kor- és nemzetszerű
Törvény hatása szent . . .

Törvényeket kell szerzenünk
Igasság lelkeivel!

— A párducus vezér szavát
Tetszés zaj váltja fel.

Nagy Imre: „Árpád.“

— **Közigazgatási bizottsági ülés a megyén** Négy hónapi szünetelés után ma tartott ülést Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Wessprémy Zoltán alispánhelyettes, főjegyző elnöklésével. Az ülésen jelen voltak az elnökön kívül Kovács Gyula, dr. Czeglédy Mihály, dr. Brassay Károly, Kömerling János, Rásó Gyula, Kiss Ferenc, dr. Losonczy Almos, Pákozdy Sándor, Dávidházy Sándor, Fauzi Elek, Csapó István és Latinovics Mihály. Az ülésen dr. Várady Sándor kir. ügyésznek is jelentést kellett volna tennie, de az ügyész már szünetelt elmenni, félvén a mellőzéstől. Az ülést 9 órakor nyitotta meg az elnök. Bemutatta gróf Andrássy Gyula belügyminiszter táviratát, melyben az ülésen való elnökléssel Wessprémyt bízta meg. Rengeteg akta került ma a bizottság elé. Százakra menő ügydarabot terjesztettek a bizottság elé, melyek már négy hónap óta heverték elintézetlenül az abszolutizmus miatt. A bizottság ülése déli 1 órakor ért véget.

— **Rákosi Viktor Hajdusámszonban.** Rákosi Viktor a hajdunánási kerület képviselőjelöltje körutjában ma Hajdusámszonba látogatót el. A sámszoni választók nagy lelkesedéssel fogadták. Programbeszédét végighallgatta a község apraja nagyja. Rákosi Viktor Debrecenen keresztül Hajdunánásra utazott, ahol bevárja a választás eredményét, amely egyébként egyhangulag juttatja neki a mandátumot.

— **A debreceni körületi tanári kör** folyó hó 28-án, szombaton délután 4 órakor a debreceni ref. főiskola kis tanácstermében gyűlést tart, melynek tárgya lesz: bizalom nyilvánítás az országos középiskolai tanáregyesület elnöksége (Beöthy Zolt) iránt. Tekintettel az ügy kiváló fontosságára, a kör tagjai minél nagyobb számmal megjelenni szíveskedjenek. Dr. Barcsa János, a kör jegyzője.

— **Panasz a bakák ellen.** A most idehelyezett 61. gyalogezred bakái ellen a közönség köréből jogos panaszokat hallunk. A bakák csoportostul jönnek ki a kaszárnyából s az utcán kihívóan, durván viselkednek. Egész csapatban mennek a gyalogjárón, senkinek ki nem térnek, a sétáló úrihölgyeknek lábára hágnak, lökdösik őket, leszorítják az utról és épen nem tartózkodnak a durvaságoktól. Felhívjuk az illetékes köröket, hogy ezek elhárítása iránt sürgősen intézkedjenek, nehogy az a jó viszony, mely a polgárság és katonaság közt eddig Debrecenben fennállott, csorbát szenvedjen. Az

ezred parancsnoksága jól tudja, hogy a debrecenieknél méltán fáj fiainknak idegenbe történt elhűvelése. A helyettük ide hozott idegen ajku bakákat amugy sem fogadják valami nagy örömmel. A bakáknak efféle durvasága pedig még inkább elidegeníti a közönséget az új ezredtől. Ezeket a jogos panaszokat meg kell tehát hallgatnia az ezredparancsnokságnak s tisztességesebb viselkedésre intenie a bakákat.

— **Népesedés.** Március hónapban igen magas volt a halálozások száma, míg a születés mérsékelte s így a szaporulat aránylag csekély. 571 születéssel szemben, melyben 17 halvaszületés is volt, az újszülöttek száma 468 és így a múlt hónapban 86-tal szaporodott természetes úton a vármegye lakossága.

— **Nyugdíjazott rendőrlegények.** A város nyugdíjellenőrző bizottság 5 rendőrlegényt nyugdíjazott. A nehéz szolgálat törte meg őket, a nyugdíjat megérdemlik. Magyar Imre lovasrendőrnek 522, a gyalogrendőröknek pedig, így Varjas Péternek 312, Bagi Mártonnak 336, Kovács Mihálynak 408 és Jeney Imrének 324 korona évi nyugdíjat állapítottak meg.

— **Adófizetés a megyében.** Az adóprés a múlt hóban sem működhetett, az adófizetés fölötté gyatrán folyt. Allami egyes adóban mindössze 18680 korona folyt be, ami még a tavalyi ex-lexes adófizetésnél is kevesebb volt 5900 koronával. Egyéb díjak, mint bélyeg, dohány, fogyasztási és ital adó többet hozott az államnak, amennyiben különböző címeken az adóhivatáshoz 278. 591 korona folyt be, de a múlt évinnél ez is kevesebb 19370 koronával. Hajdúvármegye tehát az abszolutizmus alatt híven kitartott az ellenállásban, amit bizonyít az, hogy a megyében két millió korona az adóhátralék.

— **Felhívás.** A színházi dalversenyben résztvevő dalegyleteket teljes tisztelettel kérem, hogy a Hétfői maistel kar főpróbájára í. hó 28-án Szombat este 8 órára a Kereskedelmi akadémia torna-termében teljes számban és pontosan megjelenni szíveskedjenek. Debrecen, 1906. április 6. Csúrka István d. e. titkár.

— **A dalárda verseny.** Hatalmas chórus meghallgatásában lesz részre azoknak, kik hétfőn, április 30-án a színházban lesznek. Ekkor történik meg a dalversenyben résztvevők kitüntetése a színpadon, mely alkalommal 200 tagú chórus fog énekelni. E ritka élvezet megérdemli a nagy közönség figyelmét.

— **Hajdúvármegye egészségügye.** Losonczy Almos megyei fő-vojsjelentése szerint márciusban kedvezőtlen volt vármegyénkben a közegészségügy. Az uralkodó kóralak lobos, a légzőszerveken, főleg tüdőlob alakjában mutatkozóit rendkívüli nagy halálozással az öregeknél és gyermekekénél. Sok halálesetnek oka volt a tüdőgümőkór, tüdőlob és görsös betegségek. Roncsoló toroklobban 4 községben 9 gyermek betegedett meg, közülük 7 felépült, 1 meghalt. Vörheny szintén 4 községben volt 9 esetben 7 gyógyulással. Hasihagymáz Dorogon és Nádudvaron fordult elő csak. Hökhurut 12 esetben, bányahimlő 4 esetben, fültömírgy 29 esetben. Rendkívüli halálesetek voltak: Dorogon és Alsó-Józsán két munkást agyonnyomott a beomló föld; Böszörményben lugmérgezésel, Nánáson foszformérgezésel, Hadházon akasztással vetett véget életének három szerencsétlen.

— **Kanyaró járvány a megyében.** Vármegyénkben a múlt hónapban kanyarójárvány dühöngött. Kabán 178, Püspökladányon 108, Szoboszlón 60, Balmazújvárosban pedig 32, összesen 374 kanyaróbetegedés történt. A megyei főorvosi hivatal a szükséges intézkedéseket már akkor megtette s az iskolákat az illető helyeken bezáratta. A közigazgatási bizottság ma hozzájárult az intézkedésekhez.

— **Tolvaj hetes.** Csak néhány nappal ezelőtt szegődött be Schuler Gusztáv Margit-fürdőbéli vendéglőshöz hetesnek Gusztáv Imre paraszt suhanc és tegnap már bucsút mondott szolgálati helyének, — megszökött. A gazdája ma délután feljelentést tett ellene a rendőrségen lopás címén. Több darab ezüst eszköz eltűntetésével vádolja. A rendőrség megindította az eljárást.

— **A mulatság vége.** Surányi István Varga utca 23. szám alatti lakos kegyetlen jókedvében volt tegnap. Így esett, hogy egyik Petőfi téri kis körösmában alaposan felöntött a garatra. A jőféle nyakolajból túllontul sokat talált beszédre és úgy berugott, hogy azt sem tudta utóbb, hogy fia e, vagy leány. Részezségét aztán valami ügyes tolvaj kihasználta és egy alkalmas pillanatban ellopta ezüst óráját és láncát. Az atyafi persze csak akkor vette észre a tolvajlást, mikor kijózanodott, sietett is mindjárt jelentést tenni a rendőrségen, mely most nyomozza a tettet.

— **A pletyka miatt.** A pletyka, „ez a hosszuszálú pók“, mint Szabadkáról írják, majdnem gyilkosa lett egy fiatal leánynak, Zimmermann Emmának. — A szegénynek fülébe jutott, hogy néhány „jó barátja“ becsületét sértő híreket terjesztett róla. — Annyira szívére vette a dolgot, hogy golyót röpített a mellébe. Szerencsére a lövés nem sértette súlyosan és a kórházba szállított leány sebét az orvosok megvizsgálván, kijelentették, hogy állapota nem életveszélyes.

— **Nyári élet a nagyerdei sport téren.** A debreceni tornaegyesület a szép idő beálltával most már kiköltözött a pétefiai utca tornacsarnokból a sporttérre s ezentul ott lesznek a rendes gyakorló órák és az országos versenyre folyó előkészületek. Együttes tornagyakorlatok hétfőn, szerdán, szombaton 6 órától kezdve, azokivül és a többi napokon testzés szerint. A fülös labda versenyére készülő csapat a rendes órák után gyakorol. Új tagok mindennap jelentkezhetnek Strifler Ferenc művezetőnél. A tennispályák már használható állapotban vannak. Az egyeslet tagjai a kis vasuton kedvezményes jegyet kaphatnak, ha a tavalyi tagsági díjjal nincsennek hátrálékban. Főokbérlet díja az öltözésben 1 korona. Tenniszgyazdának a választmány Dr. Dzurilla Béla m. á v. tisztviselőt választotta meg.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** A besztecebányai rézpöröly hivatal mosó és pálinka katlanok, mosó vál és üvegekhez hasonló rézgyártmányokat árusít el. A kereskedelmi miniszter többrendbeli utjavítási munkálatokra s hid építésekre irt ki pályázatot. Érdeklődők bővebb felvilágosítást kapnak a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Gapont fölakasztották** Egy londoni tudósítás megerősíti azt a hírt, hogy Gapont április 10-ikén egy Pétervár közelében levő nyaralóban, ahová a munkáspárt tagjai becsalták, fölakasztották. Miután a munkáspárt vezeterei meggyőződést szereztek maguknak arról, hogy Gapon, aki velük folytonosan érintkezett, elárulta őket, elhatározták, hogy a munkások zömét is, amely még mindig rendíthetetlen bizalommal viselkedett Gapon iránt, előbb meggyőzi a volt pap árulásáról és csak azután hajtja végre a halálos ítéletet. A munkások négy bizalmi emberét elrejtették a szomszéd szobába s ezek hallották, amint a munkásvezérek Gapon kiballgatták és árulással vádolták. Gapon egy ideig tagadott mindent, de azután megvallotta, hogy csakugyan elárulta a munkások ügyét és azután gögösen hozzátette, hogy akár mit mondanak is róla, a munkások még sem fognak hinni árulásában. Ebben a pillanatban a szomszéd szobában hallgatózó négy bizalmi ember berohant, megragadta Gapon és szó nélkül fölakaszt-

totta az ajtófélfára. Gápon rövid halálküzdelem után meghalt.

— **Salamoni ítélet.** Komikus, de mindenestre érdekes állapotot tárgyalt nemrégiben a bonni törvényszék. A bíróságnak nagyon nehéz volt a dolga, mert hisz a vádlottak tényleg állatok voltak. A pör tárgya a következő: Egy kutya üzöbe vett egy macskát, mely üldözője elől egy istállóba menekült. Azon istállóban történetesen egy tehene fejték. Mikor a macska a kutya elől az istállóba szaladt, nem igen válogatva a menekülési módokat között, hirtelen a tehén hátára ugrott. A tehén természetesen megijedt a váratlan eseményről, felrugta a nyugodtan fejt szolgálóleányt, ki nemcsak a dészta tartalmát ontotta ki, hanem maga is súlyos sérüléseket szenvedett. Az volt most a kérdés, hogy ki viselje a gyógyítási költségeket. Az állatok közül nem lehetett megállapítani, hogy melyik volt a bűn igazi elkövetője, a kutya, a macska vagy a tehén. A bíróság végre hosszas tanácskozás után egyhármadrészben mind a három állat gazdáját egyenlő mérvben marasztalta el.

— **A megyefőnök szabadjegye.** Brezovay Andras, a borsodi volt megyefőnök vasárnap Miskolcra érkezett, hogy elszállítassa a holmiját. A vonaton a régi vasuti igazolványával utazott s azt mutatja elő a vasuti kalauznak is. A kalauz megnézte az igazolványt, aztán így szólt a megyefőnökhöz:

— Kérem, tudommal ő felsége önt már felmentette hivatalától s így többé nem főispán. Kérdem, milyen jogon és címen utazik még most is azzal a jeggyel, amely már nem illeti meg?

A volt megyefőnök mentegelni kezdte magát. A kalauz azonban így szólt:

— Miután jogtalanul használt vasuti igazolványt s azzal ingyen akart utazni, én igazolványát elkobozom s ön ellen az eljárást megindítatom.

Az elkobzás után a kalauz kötelezte a volt megyefőnököt a menetdíj háromszorosának megfizetésére.

— **Az idei kövezési program.** A kövezeti vámjövedelem terhére az idén a kövezetek fentartására felújítására és új kövezésekre 91 694 korona 66 fillérnyi beruházást tesz a város. — A tanács mai ülésén mutatta be Aczél Géza főmérnök a kövezési programot, amelyet minden hozzászólás nélkül el fogadtak, pedig sok hiányon nem segít. A kövezési program részletei a következők: a Rákóczy utca (talán a királyi biztos kedvéért szerepel az első helyen?) kövezésére felvettek 2000 koronát, a monostor-pályi ut átjavitására 14 580 koronát, a Piac-utcára (pedig még megjárja a kövezet) 18 282 koronát, a ref. ispotályba vezető utra 4 800 koronát, az ispotályból a pályaudvarra vezető utra 7 900 koronát, a Kossuth-utcai gőzhengerrel tömörített aszfalt utra 9 200 koronát, a kavicsos utak fentartására 10 575 koronát, köttőkavicsra 800, kockaköre 1040, tejköre 6 400, szegélyköre 1000 koronát irányoztak elő, az utcaszemetet gyűjtő 12 kocsi-nak tartalék medencéjére 1840 koronát, a 2 locsolószekérre 3050, a hengerelés és fuvarozásra 9947 koronát vettek fel. Remélhetőleg a közgyűlés is beleszól még a dologba.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

— **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvételnek Skhweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

— **Kitűnő szabású színes és fehér férfi-ingek 1 frt 75 től feljebb Feketénél.**

— **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

— **Remek műöntvényeket** láttunk a Debreceni vasöntőde és géplakatosság Péterfia-utcai rakárában. Midőn örömmel konstátjuk városunk ezen ipartelepének haladását, szívesen utalunk mai lapunkban foglalt hirdetésére.

— **A legnagyobb felhőkarcoló Newyorkban.** A Singer Manufacturing Co. nyújtott be terveket olyan épületre, amely két-háromszáz lábbal lesz magasabb, mint valamennyi eddigi felhőkarcoló és mintegy negyven lábbal magasabb, mint a Washington-emlék. Kapcsolatban ama telkek beépítésével, a melyeket a társaság jelenlegi épülete mellett a Broadway és Liberty Street észak-nyugati sarkán már megszerzett, a megnagyobbított épület középszele felé nyevén emeletből álló tornyot emel, amely 593 láb 10 és kétharmad magasságot ér el. A torny harminchat emeleten keresztül hatvanöt láb széles lesz négyzetben s egy dóm fogja betetőzni, amely még újabb négy emeletről áll és e fölött fog emelkedni a kupola s még azonul a zászlórúd. A torny előrészeinek díszítése agyag és mész és minden oldalán négy sor ablaka lesz. Az egész épület több mint 150 000 négyzetláb területet foglal el és négy fölvonóval szerelik fel. A talajban, amelyen a torny építendő, furattak s megállapították hogy nem fog nehézségekkel járni megfelelő erős sziklaalapot találni, mely a rettenetes suyt kibírja. Azt állítják, az építések minden feladatukat, a melyek a tervvel összefüggnek kielégítően oldották meg. Az építkezés összes költségei, beleértve a tornyot is, a költségelőirányzat szerint 1 500 000 dollárra ruznak. Az épülettömb északi részén, Broadway felé Cortlandt és Churc Sree en kimenőleg május 1-én fogják a City Investing Company palotája építését megkezdeni. Minthogy ennek középső épülete harminc emeletre van tervezve, azt várják, hogy ez az épület egy még magasabb épület után való vágyat abreszt s a város második részén az létesülni is fog, azonban ez az épület csak törpe lesz a Singer-tornynyal szemben. Az Eiffel-torny kivételével a Singer-épület a világ legnagyobb épülete lesz. Hatvan lábbal magasabb, mint a Philadelphia-városcsarnok és kötszáz lábbal magasabb, mint a Park Row épülete, vagy a The Times újság és magasabb lesz, mint a legtöbb híres toronycsucs Európában.

— **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

Országos tornaünnep Debrecenben.

Előkészületek és bizottságok.

(Saját tudósítónktól.)

— április 26.

A debreceni tornaegylet lelkes és fáradhatatlan munkát végez, hogy a Debrecenben megtartandó országos tornaünnep impozáns keretben folyjon le.

Az ünnep rendezésébe a megalakított bizottságok útján bevonták ugyszólván Debrecen egész társadalmát.

Tudósításunk az ünnep méréseiről a következőkben számol be:

Az ünnepet rendező nagybizottság, e hó 22-én tartotta alakuló ülését. Lassgallner tornaegyleti ügyvivő elnök előadta a tornaszövetség évenkénti vándorünnepének célját, bejelentette az eddig történt előkészületeket s az ezután következő munkálatok tervezését s az ünnepély tervezetét általános vonásokban. Az érdeklődésnek minél nagyobb körökben való felkeltésére és a nagyarányú munka felosztására a következő bizottságokat alakították meg:

1. **Ünnepi nagybizottság:** elnöke Teleki Sándor gróf, a magyar tornaszövetség elnöke; társelnök báró Hadik Barkóczy Sándor dr. miniszteri tanácsos. Helyettes elnökök: dr. Czölder János a M. T. Sz. alelnöke, Dobiecki Sándor és dr. Kenézy Gyula a D. T. E. elnökei. Tiszteletbeli elnökök: gróf Dégenfeld József egyház kerületi főgondnok, Dóczy Imre egyh. ker. gimnáziumi felelős, Géresi Kálmán ténkerületi kir. főigazgató, Gyurics Boldizsár m. kir. honvédszáz ezredes, daudárparancsnok, Igyártó Sándor kir. főügyész, Kiss Áron ev. ref. püspök, Kovács József Debrecen sz. kir. város polgármestere, Nagy Győző tábornok, Nagy Géza m. kir. honvédszáz ezredes,

Porubszky Jenő kir. ítélő táblai elnök, Szemere Miklós a budapesti egyetemi atletikai klub elnöke, Szűcs Miklós kir. törvényszéki elnök, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Wierler Adorján m. kir. honvédezredes, dr. Wolfka Nándor róm. kath. v. püspök, gróf Zedtwitz Alfréd cs. és kir. huszárezredes. Az ünnepi nagybizottság tagjainak száma körülbelül 200, Debrecen város társadalmának minden rétegéből.

2. **A végrehajtó-bizottság:** elnöke Lassgallner Kálmán a Debr. tornaegylet ügyvivő elnöke, főtitkárak: dr. Andor Endre a magyar tornaszövetség titkára és dr. Horvay Róbert a D. T. E. alelnöke.

3. **A fogadó- és elszállásoló bizottság:** elnöke Oláh Károly városi tanácsos, helyettese Varga Károly tb. tanácsos; a bizottság gondoskodni fog az ide érkező tornászok elszállásolásáról és ellátásáról. Mint-hogy körülbelül 500 idegen tornász fog jönni, a szállodákon és az egyleti tornacsarnokon és melléképítményein kívül a bizottság valószínűleg a nagyközönség segítségét is igénybe fogja venni s akik hajlandók lesznek szállóvendéget fogadni, azokat annak idején erre fel fogja kérni.

4. **A versenybírók tagjai** a szövetségi szabályok értelmében kizárólag szakemberek lesznek, a jelen esetben az ideérkező egyleti művezetők s a helybeli tornatanárok.

5. Minthogy a verseny előtt a tornaszövetség és az egyletek zászlaját is megkoszorúzzák, arra a célra **hölgybizottságot** szervez a rendezőség, melybe körülbelül 30 debreceni urat leányt fog felkérni. A szervezési és részletek megállapításával a rendezőség Dobiecki Sándor elnököt bízta meg.

6. Hogy a nagy közönség az előkészületekről s a verseny minden részletéről kellő időben értesülhessen, arról a **sajtóbizottság** gondoskodik, melyben az összes helyi napilapok képviselve vannak; elnöke dr. Varga Lajos a „Debrecen” főszerkesztője.

7. A dr. Lagányi Gyula elnöklété alatt több orvosból álló **egészségügyi bizottság**nak lesz óhajításunk szerint a legkevesebb dolga. A verseny és ünnepély tervezetét is közöljük.

SPORT.

A lovaglótanfolyam versenyei.

A debreceni cs. és kir. tiszti lovaglótanfolyam április 27-én a sámsoni gyakorlóterén díjlovaglás, díjugratás, lovasjáték és vadászversenyt rendez, amelynek programja a következő:

Díjlovaglás:

Ónody Pál hadnagy p. h. Cinkos. Jakobovics Jenő hadnagy s. p. h. Dülény. Madarász Pál hadnagy s. h. Apó, ap. Routier. Hartelendy Béla hadnagy sz. k. Sirály, ap. Fehérholló. Malanotti Lajos hadnagy sz. h. Bandita. Némái Ferenc hadnagy s. k. Dárdány. Dungyarszky Iván hadnagy s. h. Edféle. Hanák Sebestyén hadnagy f. h. Zsarnok, ap. Zsarnok. Jakobovics Jenő hadnagy sz. h. Táncmester. Franke Kálmán hadnagy p. h. Atyus. Némái Ferenc hadnagy s. h. Ceruza.

Díjugratás:

Franke Kálmán hadnagy s. k. Csóka. Juhász Béla hadnagy p. h. Válaszut. Madarász Pál hadnagy s. k. Eivira, Dungyarszky Iván hadnagy p. h. Dacos. Ugyanaz s. k. Sárka, ap. Pandur. Lovagolja Némái hadnagy. Jakobovics Jenő hadnagy sz. h. Táncmester Molnár Ferenc hadnagy p. k. Baba, ap. Branyiszko. Malanotti Lajos hadnagy s. h. Cserge. Némái Ferenc hadnagy s. k. Ceruza.

Lovasjáték.

1. csoport. Hanák Sebestyén hadnagy f. h. Zsanok, ap. Zsarnok. Némái Ferenc

hadnagy s. k. Dárdány. Molnár Ferenc hadnagy p. k. Adél. 2 csoport. Ónody Pál hadnagy s. p. h. Széll. Jakabovics Jenő hadnagy s. p. h. Dülény. Hertelendy Béla hadnagy p. h. Csepel. 3 csoport. Madarász Pál hadnagy s. h. Apó, ap. Routier. Malanotti Lajos hadnagy sz. h. Bandita. Franke Kálmán hadnagy p. h. Atyus.

Vadászverseny.

Vezetve a lovaglótanár, Hertelendy Miklós főhadnagy áltai, nyitva a cs. és kir. lovaglótanfolyam tisztjei lovai részére. Legcsekélyebb súly 73 kg.

Hanák Sebestyén hadnagy s. h. Kenderes, ap. Veritas. Juhász Béla hadnagy s. h. Tüske, ap. Cambusier. Ónody Pál hadnagy f. k. Syren, ap. Norb. Star. Ugyanaz p. h. Bobherceg. Madarász Pál hadnagy p. k. Cebra. Dungserszky Iván hadnagy sz. k. Duoi, ap. Hajnal. Hertelendy Béla hadnagy p. k. Bótsika. Jakabovics Jenő hadnagy s. h. Titok, ap. Tiptop, a. Sali. Franke Kálmán s. k. Csóka. Malanotti Lajos hadnagy p. k. Stella, ap. Botond. Némái Ferenc hadnagy s. k. Ceruza. Ugyanaz p. h. Pusztai Barta. Molnár Ferenc hadnagy p. k. Baba, ap. Branyiszó.

A versenyek kezdete 1 órakor. Belépőjegyül a meghívó szolgál.

SZINEAZ.

MŰSOR:

Vasárnap, április 29-én: d. u. „Gül baba“ operette. Bérletszűnet.

Este: „Pajkos diákok“ operette. A debreceni dalárdák versenye. Bérletszűnet.

* **Francillon** T. Halmi Margit asszony hatásos színművében, Francillonban folytatta és fejezte be vendégszereplését. A kiváló művésznőt, aki kedvence maradt a debreceni közönségnek, ma is rendkívül meleg óvációkban részesítették. A telt ház sűrű tapsokkal adózott minden kínáló alkalommal.

Az ensemble általában jó, az előadás gyors mederben pergő és összevágó volt.

* **A bérlok figyelmébe.** A t. bérlok ezúton is értesítetnek, hogy ma Vasquez Molina fellépéssel Trobadour opera (A) bérletben lesz megtartva.

Holnap szombaton: Szép Heléna ez a bájos zenéjű operette kerül színre Zilahynéval a címszerepben.

* **Troubadour.** Az idei szezon győztes színházi estéi közé fog tartozni a Troubadour mai előadása is. Vasquez Molina Itália grófnő, az operaház művésznője ma este lép fel másodszor a debreceni színházban. Ez alkalommal a Troubadour fő nő szerepét éneklé el azzal a ragyogó ének-művészettel, amely csodálatot kelt. Az előadás „A“ bérletben megy. Az igazgatóság a bérlok közönség iránt különös figyelemmel van és lesz a jövőben is.

* **Dalverseny a színházban.** Vasárnap este érdekes hangverseny lesz. A debreceni dalárdák gyűlnek össze és a nagy nyilvánosság előtt tartanak hangversenyt a színházban. A hangverseny előtt a régi szép operettek egyikének reprize lesz, a Pajkos diákok. Ennek főszerepét, Geiger apót Sarkadi Vilmos játssza, a ki hatalmas drámai tehetségét mutatja be ez alkalommal a közönségnek.

TAVIRATOK.

Mozgósítás Angolországban.

London, április 26. Egy Írországban állomásozó dragonyosrezd azt az utasítást kapta, hogy május havában Egyiptomba induljon. A Tribune jelentése szerint az Aldershot hadtest első hadosztálya ezt az utasítást kapta, hogy készüljön a mozgósításra.

Elhunyt ügyvéd.

Budapest, április 26. Brukala László hajdan hírneves fővárosi ügyvéd, aki nyomora miatt januárban öngyilkossági kísérletet követett el, ma a Rókus kórházban, — ahol azóta gyógykezelték, — meghalt.

Uralkodók szórakozása.

Athén, április 26. Az angol király és királyné visszatérve Olympiába tett kirándulásukról, a hol őket lelkes ovációkban részesítették, — a Victoria and Albert yachton az angol hadihajók kíséretében Nápolyba utazott.

Forinyák halála.

Budapest, április 26. Forinyák Gyula lovassági tábornok, főrendiházi tag, ma délelőtt 10 óra 15 perckor meghalt. Már tíz nap előtt uremikus mérgezés lépett fel nála, aminek következménye a beteg eszméletlensége volt. Ez idő óta csak mesterséges uton lehetett benne az életet tartani.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 26.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelte. Tartott irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek nyugodtabbak. Idő: boros.

Buza áprilisra	16.62—64.
Buza májusra	16.48—50.
„ októberre	16.62—64.
Rozs áprilisra	13.68—70.
„ májusra	13.58—40.
Zab áprilisra	16.18—20.
„ októberre	12.70—72.
Tengeri májusra	13.52—54.
„ júliusra	13.76—78.
Repce augusztusra	27.80—28.

Városi Színház.

Bérlet 169. szám (A.)

Pénteken, 1906. évi április hó 27-én: Vasquez Molina-Italia grófné a m. kir. operaház művésznőjének utolsó fellépte:

TROUBADOUR,

Opera 4 felvonásban. Irta: Camarand Sándor. Zenéjét szerzette: Verdi József. Olaszból fordította: Nádaskay Lajos. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Luna gróf	— — — —	Bay László.
Leonora	— — — —	Vasquez Molina- Italia grófné.
Manrico	— — — —	Karacs Imre.
Fernando	— — — —	Kiss József.
Ruiz	— — — —	Ungvári Vilmos
Egy hírnök	— — — —	Gajdzsinszky P.
Azucena, cigány	— — — —	Radó Anna.
Egy vén cigány	— — — —	Gazdácska Lajos

Holnap, szombaton, április hó 28-án:

Szép Heléna.

Operette.

Szerkesztői-posta.

T. G. Nem tartjuk épen hazaárulásnak, ha Ön ragaszkodik atyái nevéhez, a melyen ugyanidegenül hangzik, de mindig a magyar érzést és magyar becsületet jelentett. A mint azonban Halbschü-

ból Irányi, Pfannschmidte-ből Zsedényi, Hundsdorfer-ből Hunfalvy lehetett, úgy illenék az, hogy a hazai közpályán szereplő egyén magyar hangzásu nevet viseljen. Ön, mivel különben sem a közpályát rója, várhat a maga nevével, a mig Wekerle, Wlassics, Oberschall, Popovics, Gullner sat. urak csak oly kiváló hazafiak, mintha nevéket Wekerle — Vekerde, Oberschall — Felhangira, Gullner — Gulyásira sat. változtatták.

T. B. G. I. Két nap óta betegen fekszik. Róvja fel ennek a felrovandókat.

T. F. K. Ön — gazdag lányba szerelmes szegény ifju — ezt zengedezi:

„Rózsám, dühös lesz a kaszt,
Karom mégis leszakaszt!“

Nagyon jó!

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	16
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	oste	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Köcs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	oste	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — — —	este	6	43
Szatmár felől — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
B.-Sz.-Mihály	este	6	22
H.-Böszörmény	este	6	28
felől	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Szives figyelmébe ajánlom

mindenkinek az új motor üzemű
kávé pörkölőmön előállított

pörkölt kávéimat

melyek zamatra aromára és izre
felülmulhatatlanok.

Félegyházy János

fűszer, csame, bor, ásvány viz, fu-
mel és Trieszti kávé nagy raktár és
kávé pörköldé

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

oltani permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

phyloxerának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Jakáts.

Telep: Alsó-Szeged.

Központi iroda: Felső-Szeged, Somogy-m

László Zsigmond

allatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferenc u. 14 sz. I. em.

Eltogad: lépfene, seregő üszök,
sertés orbánc elleni oltásokat.

MAYFART PH. és Tsa.

szabadalmazott

önműködő „Syphonia“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa károsítók kiirtására.

levéltetységek ellen való védekezésre, a szegecs és tor-
máncs stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter
folyadék számára petroleum keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és Tsa.

gépgyárak, különleges gyár borsajtók és gyümölcsértékesítő gépek
számára

Több mint 560 arany-, ezüst éremmel stb. kitüntetve.

Bécs III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak.

Telefon: Budapest 95—50.

Sürgőny cím: Walsér Csángó-utca Budapest.

WALSER FERENC

tűzoltási szerek és szivattyúk gyára, harang- és fémöntőde

Budapest, VI., Csángó-utca 6. B a régi váci vám
közelében.

Gyártmányok:

Tűzfecskendők, fémszerelvények
és tömlők.

Tűzoltósági személyszállító- és
szerkocsik.

Vizhordókocsik, tömlőmotolák
és létrák.

Tűzoltósági egyéni szerelvények.

Szivattyúk különféle szerkezet-
tel mindennemű célra.

Vízvezetési szerelvények és
esővek.

Házi, ipari- és gazdasági vízve-
zetékek.

Szivattyutelepek és gyárak tűz-
biztonsági berendezése.

Ásványvíz emelő és töltő-ké-
szülékek.

Közegészségügyi szerek. Köz-
tisztasági eszközök.

Harangok és harangállványok.

Fémöntvények különféle ötvö-
zetben.

Vízvezetékek és szivattyutelepek tervezése. Szakbeli mérnöki munkálatok.

Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság

raktárhelye Péterfia 73. sz. (volt Bauer-gyár.) Telefon 467. sz.

Páratlan mintaraktár

hazai, legjobb gyártmányú gazdasági gépekben.

Kiváló hazai- és külföldi különlegességek
tejgazdasági, szőlészeti-, borászati- és háztartási gépekben.

Mc. Cormick amerikai gépgyártársaság képviselője
aratógépek, acél lókapák, fűkaszálók, szénagyűjtők, zöldtakarmány aprítók tengeriszártépők és benzinmotorokban.

Saját gyártmányú, tökéletes, olcsó kútszivattyúk
vizfecskendők, kertibutorok, üthengerek, istálló szerelvények, építkezési és csatornázási vastárgyak.

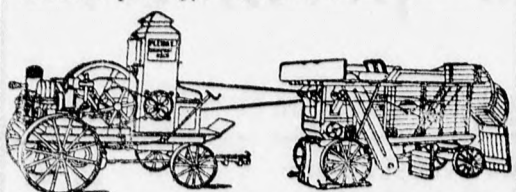
Vaskályhók, kályhakellékek és diszöntvények.

A raktár megtekintésére érdeklődők szivesen láttatnak!

NB. A hadházi utcai gyártelep (Telephon 466 sz.) Végez minden géplakatos, kazán és műkovács munkát; gazdasági gépek
szakszerű jutányos javítását; itatóvályúk, vasszerkezetek, kertrácsokat készítését, stb.

**Csak az eredeti
PLEWA-MOTOR**

és lokomobil, nyersolaj, benzin és szivógáz-üzemre, biztosítja a legolcsóbb hajtóerőt a malomban és gazdaságban. — Szerkezete egyszerű, szilárd és tökéletes, bárki kezelheti, tartósabb a gőzgépeknél. — A nyers olaj üzemnél pénzügyi (finánc) ellenőrzés nincs.

Mindenféle **MOTOROK**
megtekinthetők üzemben.
Árjegyzék, költségvetés és egyéb felvilágosítás
díjmentes.

Cím: **DÉNES B.** motorspecialista,
Budapest, V., Lipót-körút 15.

557/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 5242 1906, számú végzése folytán köz-
birré tételik, miszerint Szollás és Mol-
nár továbbá Szücs Ödön részére Jab-
lonczai Kálmán debreceni pallagi pusztai lakostól 91 kor. 80 fill. és 117 kor.
tőke, ennek az évi esedékesség nap-
jától számítandó 5% kamatai és eddig
összesen 111 kor. 76 fill. perköltség
erejéig 1906 évi február hó 24. n. bi-
róilag felül foglalt és 2550 korona —
fillére becsült butorok, gazdasági fel-
szerelések és egyéb ingóságok 1906,
évi május hó 5. n. délután 3 óraker-
kezdetét veendő és a végrehajtást szen-
vedett által haszonbérlet debreczeni
Pallagi pusztán megtartandó nyilvános
bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek
azonnali készpénz fizetés mellett szük-
ség esetén becsáron alul is elfognak
adatni.

Debrecen, 1906. évi április hó 6. n.

Bódogh Zs.
bírói kiküldött.

50 évi siker.

ESZÉKI

arkenőcs

ÉS ESZÉKI

Szalvator

szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr
összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J.C.

„Szalvator“ gyógytárából.

ESZÉKEN, Felsőváros.

1 tégely eszéki arkenőcs ára 70 fill. és 1 kor.
1 drb. Szalvator szappan ára 1 kor,
1 tégely kézi pasz a ára 1 kor. 20 fill.
Lyden rizspor kis doboz 1 k. nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől
és megfelelnek tökéletesen a 71,012. sz. B. m. rendeletnek.

Főraktár: Budapest

Török József

gyógyszerésznél,

VI. Király-u. 12. és Andrássy-ut 29 sz.

Az 1902. pozsonyi kiállításon is kiválóan jó gyártmányért 2 oklevéllel kitüntetve.

GNOM benzin-motor és GNOM szivó-gázmotor.

Okleveles gépész feles-
leges.

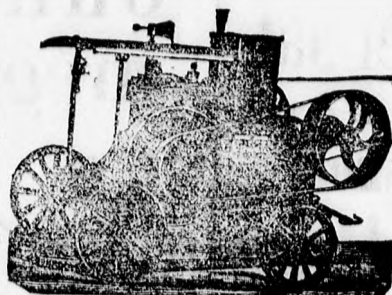
Könnyen kezelhető.

Óra és lóerőnként cca
3 fillér

Villanyos gyujpnél.

Olcsóbb a gőzgéttással.

3000-nél több üzemben.

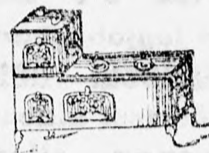
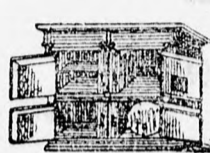
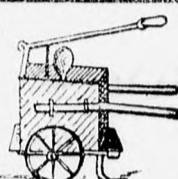
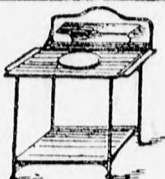
Referenciák:

Kenitzer Gyula Deb-
recen, fegyverneki
uradalmában. Feld-
mann József, nyir-
acsádi uradalma. —
Nagy Gábor, Nagy-
kágya, Br. Evidburg
E. B. Illye.

Oberurseli motorgyár részvénytársaság

Oberursel, a majnai Frankfurt mellett.

Iroda s raktár: Budapest, VI., Ó-utca 6. szám.

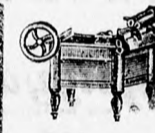
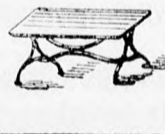
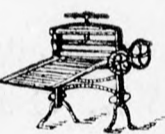
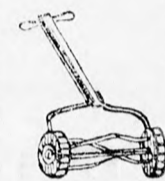

Tavaszi idény.

Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan
és vaskályhák, konyhák.** Építkezési vasalások.
**Méhészeti cikkek és sze számok, minden
iparághoz, fürdő-kádak, jég szekrények, vas-
butorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszere-
lések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó
készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek
való tüskés sodrony és sodrony fonat.**

Toth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség
szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű
konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugy szintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elő-
virágból, melyek egyes száakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi
mell és minden alkalmi esokrokat, valamint sarkoszuokát.

Saját termésű nyiló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben
ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben
mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak ren-
delkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyagobb pontosággal, legszebb kivitelben
a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.